

ZHRNUTIE

Predkladaná analýza poskytuje **komplexný obraz o fungovaní systému hodnotenia kvality vzdelávania vo Fínsku, ktorý sa zásadne odlišuje od tradičných inšpekčných modelov známych v mnohých európskych krajinách**. Fínsky model nie je postavený na pravidelnej kontrole jednotlivých škôl, hodnotení podľa jednotných kritérií ani na sankčných mechanizmoch. Namiesto toho je založený na kombinácii vysokej miery dôvery, autonómie poskytovateľov vzdelávania a systematického využívania dát na podporu rozvoja kvality.

Analýza vysvetľuje základné východiská systému, ktorý vychádza z legislatívne zakotvenej povinnosti škôl a zriaďovateľov hodnotiť vlastnú činnosť, avšak bez predpisu jednotných metodík alebo nástrojov. **Autoevalvácia tak predstavuje kľúčový mechanizmus riadenia kvality na úrovni školy**. Je chápaná ako cyklický proces založený na výbere priorít, zbere údajov, kolektívnej odbornej reflexii a následnom plánovaní rozvojových opatrení. V predškolskom vzdelávaní je tento proces podporený národným digitálnym systémom Valssi, zatiaľ čo na ostatných stupňoch vzdelávania zostáva autoevalvácia v kompetencii jednotlivých škôl a zriaďovateľov.

V oblasti externého hodnotenia analýza ukazuje, že Fínsko nevyužíva klasický model inšpekcie škôl. **Hodnotenie realizované Fínskym centrom pre hodnotenie vzdelávania (FINEEC) má podobu tematických, systémových a výberových hodnotení výsledkov vzdelávania**. Tieto hodnotenia nie sú zamerané na posudzovanie jednotlivých škôl podľa jednotného štandardu, ale na získavanie celonárodného obrazu o kvalite, rovnosti a fungovaní vzdelávacieho systému. Kritériá hodnotenia nie sú fixne stanovené, ale vychádzajú zo zákonných cieľov vzdelávania, národného kurikula a konkrétneho zamerania hodnotiaceho projektu.

Dôležitou súčasťou systému je spôsob práce s dátami. Hodnotenia výsledkov vzdelávania sú doplnené o rozsiahly zber kontextových údajov prostredníctvom dotazníkov pre žiakov, učiteľov a riaditeľov, ktoré umožňujú interpretovať výsledky v širších súvislostiach. Výstupy hodnotení majú analytický a rozvojový charakter a majú formu národných správ, tematických analýz a odporúčaní, pričom nevedú k hodnoteniu alebo porovnávaniu jednotlivých škôl.

Analýza zároveň poukazuje na špecifický charakter následných aktivít po externom hodnotení. V systéme neexistujú povinné nápravné opatrenia ani kontrola implementácie odporúčaní. **Školy a zriaďovatelia pracujú so spätnou väzbou v rámci vlastných procesov riadenia kvality, pričom výsledky hodnotení slúžia ako vstup pre ďalšiu autoevalváciu, plánovanie rozvoja a rozhodovanie o zdrojoch**.

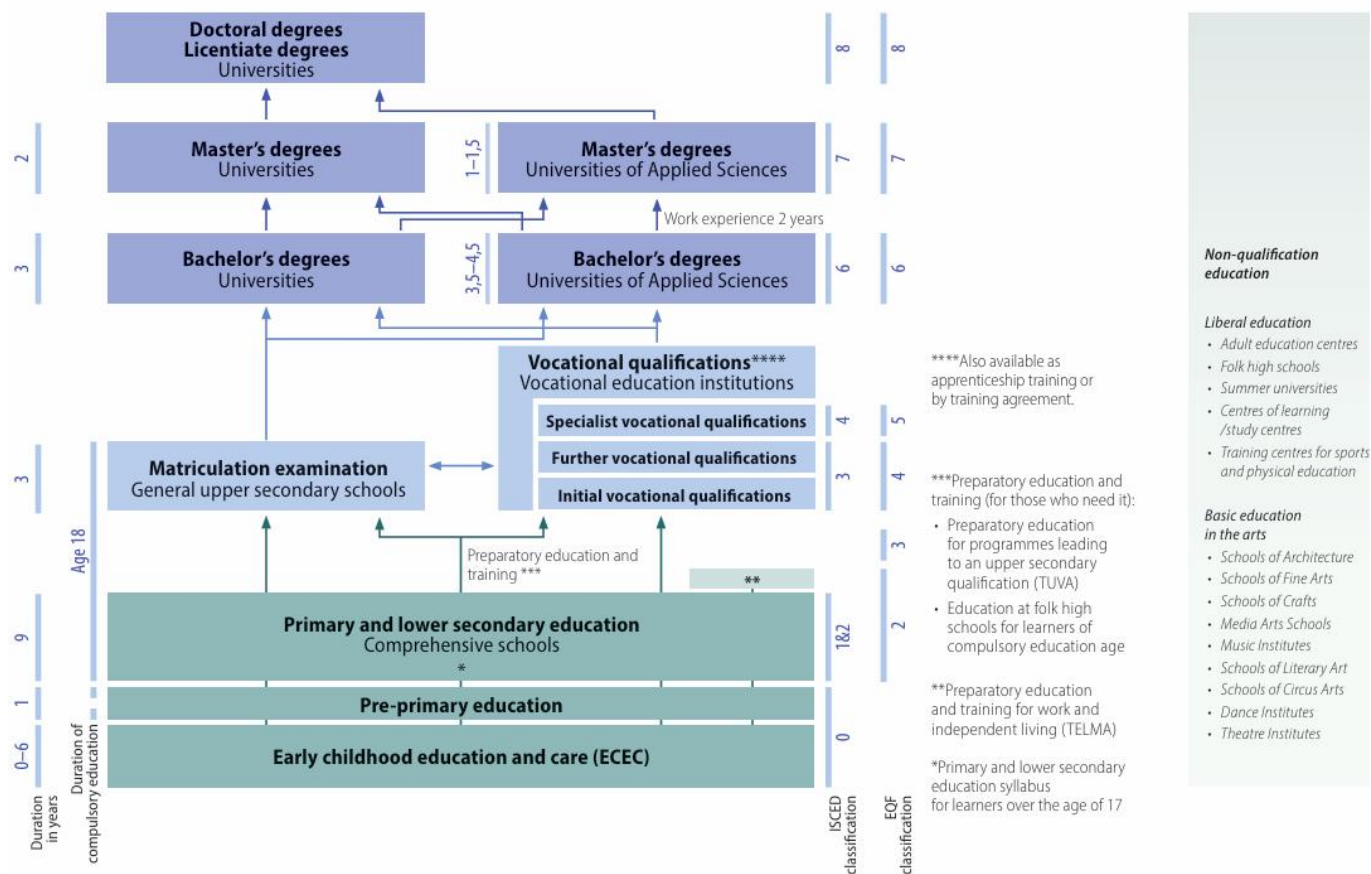
Z pohľadu systémového riadenia kvality je významné, že tamojší inšpektorát nehodnotí výkon škôl, ale skôr vyspelosť ich interných systémov riadenia kvality. Na tento účel využíva analytické kategórie (napr. počiatočná, rozvíjajúca sa, etablovaná úroveň), ktoré slúžia na popis stavu systému ako celku, nie na klasifikáciu jednotlivých subjektov.

Z analýzy vyplýva, že fínsky model predstavuje príklad systému, v ktorom je kvalita vzdelávania zabezpečovaná prostredníctvom prepojenia autoevalvácie, externého hodnotenia a dátovo podloženého riadenia, bez využitia kontrolných a sankčných nástrojov. Jeho hlavnou charakteristikou je orientácia na učenie sa organizácií, profesionálnu zodpovednosť aktérov a dlhodobý rozvoj kvality na úrovni systému ako celku.

PRÍLOHY

Príloha č. 1 - Fínsky vzdelávací systém

EDUCATION SYSTEM IN FINLAND

Zdroj: Education system in Finland. Online. Dostupné z: <https://okm.fi/documents/1410845/15514014/Education%2Bsystem%2Bin%2BFinland/7c5a920b-47a5-c3ce-cbca-818ff3a5f848/Education%2Bsystem%2Bin%2BFinland.pdf>

Príloha č. 1 Dotazníkové zisťovanie Fínskeho centra pre hodnotenie vzdelávania

Vážený zástupca inšpekčného/hodnotiaceho orgánu,

tento dotazník je súčasťou národného projektu EduRadar, ktorý realizuje Štátny školský inšpektorát Slovenskej republiky v rokoch 2025–2028. Hlavným cieľom projektu je komplexný prehľad, aktualizácia a modernizácia systému externého hodnotenia kvality škôl a vzdelávacích inštitúcií na Slovensku, so zameraním najmä na revíziu kritérií a ukazovateľov kvality.

V rámci projektu analyzujeme medzinárodné prístupy k hodnoteniu kvality škôl, pričom venujeme osobitnú pozornosť rámcom externého hodnotenia, uplatňovaným kritériám a ukazovateľom, hodnotiacim nástrojom a prístupom založeným na údajoch alebo rizikách. **Vaša krajina bola zaradená do tohto mapovania ako príklad osvedčených postupov** na základe výsledkov medzinárodných rozsiahlych hodnotení vzdelávania, ako aj verejne dostupných informácií o fungovaní vášho hodnotiaceho systému.

Účelom tohto dotazníka je získať odborné informácie od osôb priamo zapojených do hodnotenia kvality škôl, identifikovať kľúčové dokumenty, zdroje a nástroje a získať jasnejšie pochopenie toho, ako váš systém hodnotenia funguje v praxi.

Získané informácie budú slúžiť ako podklad pre ďalšiu analýzu a vypracovanie odporúčaní na modernizáciu hodnotenia kvality škôl na Slovensku.

POKyny NA VYPLNENIE DOTAZNÍKA:

- **Odpovede môžete zadávať priamo do priloženého dokumentu** tak, že pod každú otázku pridáte text.
- **Veľmi by sme ocenili odpovede, ktoré budú čo najkomplexnejšie a najpodrobnejšie**, vrátane vysvetlení, praktických príkladov a kontextu týkajúceho sa fungovania vášho systému. Cieľom je získať čo najúplnejší obraz o hodnotení kvality škôl vo vašej krajine.
- **Bolo by veľmi užitočné, keby ste do svojich odpovedí zahrnuli odkazy na relevantné webové stránky, metodiky, rámce hodnotenia, príručky, databázy** alebo iné verejne dostupné zdroje.
- Ak máte **podporné dokumenty** (napr. vo formátoch PDF, Word, Excel, PowerPoint a iných) týkajúce sa hodnotenia kvality škôl, boli by sme veľmi vďační, keby ste nám ich zaslali ako prílohy e-mailu. **Ak máte veľké množstvo dokumentov alebo veľké súbory, môžete:**
 - poslať ich v niekoľkých e-mailoch, alebo
 - využiť bežne používané online služby na zdieľanie súborov (napr. cloudové služby, ktoré umožňujú zaslať odkaz na stiahnutie).
- Ak niektoré informácie nemožno zdieľať z dôvodu vnútorných pravidiel alebo obmedzení, uvítali by sme stručné vysvetlenie alebo odkaz na verejne dostupné alternatívne zdroje.
- **Odpovede môžete poskytnúť buď v angličtine, alebo vo vašom národnom jazyku – v prípade potreby zabezpečíme preklad. Podporné dokumenty môžete zdieľať v ich pôvodnom jazyku a nie je potrebné ich prekladať.**

Vyplnený dotazník prosím zašlite do **20. januára 2026** na nasledujúcu e-mailovú adresu

hrnciar@trexima.sk

Táto e-mailová adresa slúži aj ako kontaktný bod v prípade akýchkoľvek otázok. Ďakujeme Vám.

S pozdravom Štátna školská inšpekcia Slovenskej republiky

DOTAZNÍK

1. SYSTÉM INŠPEKCIE / HODNOTENIA VO VAŠEJ KRAJINE

1.1. Ktorá organizácia je zodpovedná za externé hodnotenie kvality škôl a vzdelávacích inštitúcií?

Vysvetlenie: Uvedte oficiálny názov organizácie, jej postavenie v rámci vzdelávacieho systému (napr. súčasť ministerstva / nezávislá agentúra) a hlavný právny rámec, ktorý definuje jej mandát. Uvedte tiež počet zamestnancov, hlavné zodpovednosti a spôsob financovania organizácie.

Fínske centrum pre hodnotenie vzdelávania (FINEEC) je zodpovedné za celoštátne hodnotenie vzdelávania a predškolskej výchovy a starostlivosti vo Fínsku. Pôsobnosť FINEEC sa vzťahuje na celý vzdelávací systém, od predškolskej výchovy až po vysokoškolské vzdelávanie. Okrem vykonávania hodnotení zahŕňa mandát FINEEC aj podporu poskytovateľov vzdelávania a predškolskej výchovy a starostlivosti v otázkach týkajúcich sa hodnotenia a riadenia kvality. Poskytovateľov podporujeme pri rozvoji ich riadenia kvality napríklad tým, že pripravujeme informácie o osvedčených postupoch v riadení a rozvoji kvality, propagujeme využívanie údajov z hodnotenia, pripravujeme podporné materiály a ponúkame školenia a poradenstvo súvisiace s hodnotením a riadením kvality.

FINEEC je nezávislý vládny orgán pôsobiaci v rámci administratívneho sektora Ministerstva školstva a kultúry. Funguje ako samostatná jednotka v rámci Fínskej národnej agentúry pre vzdelávanie. FINEEC má teda povinnosti a rozhodovacie právomoci nezávislého orgánu, pričom administratívne a podporné služby mu poskytuje Fínska národná agentúra pre vzdelávanie.

Úlohy a organizačná štruktúra FINEEC sú upravené:

- zákony č. 1295/2013 a č. 372/2017 a nariadenie č. 1317/2013
- zákon č. 582/2015
- zákon o Fínskej národnej agentúre pre vzdelávanie
- nariadením č. 1188/2023

Zákonné úlohy FINEEC

- vykonávať hodnotenia týkajúce sa vzdelávania a ECEC, ako aj činností poskytovateľov ECEC, vzdelávania a odbornej prípravy a inštitúcií vysokoškolského vzdelávania
- vykonávať hodnotenia výsledkov vzdelávania v súlade so zákonom o základnom vzdelávaní, zákonom o všeobecnom stredoškolskom vzdelávaní, zákonom o odbornom vzdelávaní a príprave a zákonom o základnom umeleckom vzdelávaní
- podporovať poskytovateľov predškolskej výchovy a starostlivosti a poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy v otázkach týkajúcich sa riadenia kvality
- rozvíjať hodnotenie vzdelávania a ECEC
- plniť akékoľvek ďalšie povinnosti, ktoré jej sú zverené alebo pridelené

FINEEC má približne 40 zamestnancov. Okrem toho sa na vykonávaní hodnotení každoročne podieľa okolo 200 externých odborníkov, ktorí sú menovaní za členov hodnotiacich tímov pre každé konkrétne hodnotenie.

Náklady na hodnotenia v súlade s národným plánom hodnotenia vzdelávania predstavujú približne 5 miliónov EUR ročne. V štátnom rozpočte sú náklady pokryté z prostriedkov na prevádzkové náklady Fínskeho centra pre hodnotenie vzdelávania, z príjmov zo spolufinancovaných činností a z prostriedkov

získaných z hodnotiacich služieb, za ktoré sa platí poplatok, ktorý sa delí na výkony podľa verejného práva (vyhláška Ministerstva školstva a kultúry č. 87/2020, § 3) a výkony podľa súkromného práva.

1.2. Hodnotí vaša organizácia len školy, alebo aj iné vzdelávacie inštitúcie?

Upresnenie: Pod pojmom vzdelávacie inštitúcie máme na mysli napríklad internátne školy (školské internáty), jazykové školy, voľnočasové alebo mládežnícke centrá alebo podobné zariadenia. Ak sa hodnotia aj tieto inštitúcie, opíšte prosím spoločné črty hodnotiaceho procesu a akékoľvek kľúčové rozdiely v porovnaní s hodnotením škôl.

Naše hodnotenie sa vzťahuje na všetky úrovne vzdelávania:

- vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve (ECEC)
- predškolské, základné a nižšie stredné vzdelávanie
- všeobecné stredné vzdelávanie
- odborné vzdelávanie a príprava (VET)
- vysokoškolské vzdelávanie
- liberálne vzdelávanie dospelých
- základné vzdelávanie v oblasti umenia.

Hodnotenia sa môžu vykonávať aj naprieč jednotlivými úrovňami vzdelávania; v takom prípade môže hodnotenie zahŕňať viacero úrovní vzdelávania súčasne.

Nehodnotíme internátne školy, jazykové školy atď.

1.3. Aké úrovne vzdelávania sa hodnotia?

Upresnenie: Predškolské vzdelávanie, základné vzdelávanie, nižšie stredné vzdelávanie, vyššie stredné vzdelávanie atď.

Všetky úrovne vzdelávania podliehajú nášmu hodnoteniu:

- predškolské vzdelávanie a starostlivosť (ECEC)
- predškolské, základné a nižšie stredné vzdelávanie
- všeobecné stredné vzdelávanie
- odborné vzdelávanie a príprava (VET)
- vysokoškolské vzdelávanie
- liberálne vzdelávanie dospelých
- základné vzdelávanie v oblasti umenia.

1.4. Aké typy hodnotenia kvality škôl existujú vo vašej krajine?

Upresnenie: napr. komplexné hodnotenie, tematické hodnotenie, následné inšpekcie, inšpekcie vyvolané indikátormi rizika alebo sťažnosťami, hodnotenia iniciované alebo požadované školou...

Druhy hodnotenia vychádzajú zo zákonných úloh FINEEC. Druhy hodnotenia sú:

Hodnotenia výsledkov vzdelávania

Hodnotenia výsledkov vzdelávania sa zameriavajú na výsledky vzdelávania v primárnom a nižšom sekundárnom vzdelávaní, všeobecnom vyššom sekundárnom vzdelávaní, odbornom vzdelávaní a príprave (VET) a základnom umeleckom vzdelávaní. Tieto hodnotenia posudzujú dosiahnutie cieľov stanovených v národnom základnom kurikule a národných kvalifikačných požiadavkách, ako aj faktory

ovplyvňujúce vzdelávanie. Hodnotenia výsledkov vzdelávania poskytujú tiež informácie o zmenách v úrovni kompetencií v dlhodobom horizonte a o realizácii rovnosti vo vzdelávaní.

Tematické hodnotenia vzdelávania a ECEC

Tematické hodnotenia FINEEC sa zameriavajú na aktuálne témy súvisiace s celým vzdelávacím systémom a ECEC, ako aj na činnosť poskytovateľov ECEC, poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy a inštitúcií vysokoškolského vzdelávania. Tematické hodnotenia sa môžu zameriavať na stav vzdelávania a výučby, fungovanie celého vzdelávacieho systému alebo činnosť a výsledky konkrétnej úrovne vzdelávania.

Hodnotenia kvality a riadenia kvality

Hodnotenia riadenia kvality sa zameriavajú na to, ako organizácie v oblasti vzdelávania a ECEC udržiavajú a zlepšujú kvalitu svojich činností. Hodnotenia riadenia kvality organizované FINEEC majú za cieľ podporovať poskytovateľov vzdelávania a ECEC a inštitúcie vysokoškolského vzdelávania pri dosahovaní cieľov a pri neustálom zlepšovaní činností.

Hodnotiace služby za poplatok

Je tiež možné si u nás objednať hodnotiace služby za poplatok, ako sú rôzne prednášky, školenia a hodnotenia na objednávku na konkrétne témy. Hodnotiace služby za poplatok môžeme poskytovať aj zahraničným zákazníkom.

1.5. Uvedte všetky kľúčové zainteresované strany zapojené do hodnotenia kvality škôl a/alebo vzdelávacích inštitúcií vo vašej krajine.

FINEEC je kľúčovým aktérom v oblasti hodnotenia kvality vo Fínsku. Univerzity, univerzity aplikovaných vied a rôzne výskumné inštitúty môžu tiež vykonávať hodnotenie kvality škôl, napríklad prostredníctvom projektov financovaných Ministerstvom školstva a kultúry.

Poskytovatelia základného vzdelávania a všeobecného stredného vzdelávania majú povinnosť prevziať zodpovednosť za hodnotenie a riadenie kvality svojich činností. Je nevyhnutné, aby si poskytovatelia mohli sami vybrať metódy hodnotenia a oblasti, ktoré sa majú hodnotiť. Riadenie kvality poskytovateľov základného vzdelávania a všeobecného stredoškolského vzdelávania na národnej úrovni riadi a podporuje FINEEC, Ministerstvo školstva a kultúry, Fínska národná agentúra pre vzdelávanie a Matriculation Examination Board (Komisia pre maturitné skúšky), ktorá má jasnú úlohu pri zabezpečovaní kvality všeobecného stredoškolského vzdelávania a pri tvorbe štatistických informácií.

2. VÝBER ŠKÔL A PRÍSTUP ZALOŽENÝ NA RIZIKU

2.1. Ako sa vyberajú školy a vzdelávacie inštitúcie na externé hodnotenie kvality?

Objasnenie: Používate pravidelný inšpekčný cyklus, náhodný alebo stratifikovaný výber vzorky, výber na základe rizika alebo kombináciu týchto prístupov?

FINEEC vykonáva väčšinu svojich hodnotení pomocou vzorkových návrhov. Veľkosť vzorky sa líši v závislosti od hodnotenia. Vzorky sú zostavené tak, aby vybrané školy a inštitúcie reprezentovali poskytovateľov rôznej veľkosti, rôzne regióny Fínska a oba úradné jazyky (fínčina a švédčina).

2.2. Používate model založený na riziku pri plánovaní externých hodnotení kvality škôl?

Vysvetlenie: Ak áno, aké faktory alebo ukazovatele sa používajú na identifikáciu rizikových škôl? Napr. výsledky žiakov (celoštátne testy), miera dochádzky/absentérstva žiakov, údaje o predčasnom ukončení školskej dochádzky, fluktuácia učiteľov/vedenia školy/zamestnancov školy, sťažnosti alebo návrhy rodičov, výsledky sebahodnotenia...

FINEEC nepoužíva pri hodnoteniach model založený na riziku. Všetky školy sa hodnotia rovnakým spôsobom a všetky majú rovnakú šancu na výber do vzorky.

2.3. Aké zdroje údajov používate na monitorovanie kvality škôl a identifikáciu potenciálne ohrozených škôl?

Tematické hodnotenia vykonávané organizáciou FINEEC sa zvyčajne zakladajú na sebahodnoteniach vykonaných školami a poskytovateľmi vzdelávania. Pri hodnotení výsledkov vzdelávania organizácia FINEEC organizuje testy pre žiakov s cieľom zmerať ich kompetencie v rôznych predmetoch.

2.4. V nadväznosti na predchádzajúcu otázku, používate automatizovanú alebo systémom podporovanú analýzu údajov? Ak áno, ktoré typy údajov sa týmto spôsobom analyzujú predovšetkým?

Každá zúčastnená škola dostáva informácie o svojich vlastných odpovediach a výsledkoch svojich žiakov v porovnaní s celonárodným priemerom. Analýza sa vykonáva pomocou interných štatistických a informačných systémov, neexistuje však žiadny automatizovaný systém na označovanie rizikových prípadov.

3. PROCES EXTERNÉHO HODNOTENIA KVALITY

3.1. Ako v praxi funguje proces externého hodnotenia kvality školy?

Vysvetlenie: Napríklad: prípravná fáza, návšteva školy (vrátane pozorovania vyučovania, rozhovorov a stretnutí), analýza a zaznamenávanie zistení, príprava a zverejňovanie hodnotiacich správ a akékoľvek následné opatrenia alebo monitorovanie opatrení na zlepšenie.

Hodnotenia vykonávané organizáciou FINEEC sú definované v štvorročnom pláne hodnotenia. Hoci sa proces implementácie líši podľa typu hodnotenia, fázy hodnotenia vo všeobecnosti prebiehajú takto:

Prípravná fáza: oboznámenie sa s témou, predbežné rozhovory, zostavenie hodnotiaceho tímu a plánovanie zberu údajov.

Fáza realizácie: zber údajov (napr. sebahodnotenia, prieskumy, rozhovory, návštevy na mieste).

Fáza analýzy: analýza materiálu, podanie správy o zisteniach a formulovanie odporúčaní na rozvoj.

Šírenie: zverejnenie výsledkov (uvádzacia akcia, správa, zhrnutie, prezentácie).

3.2. Aké metódy a nástroje používajú hodnotitelia (školskí inšpektori) počas externého hodnotenia?

Vysvetlenie: Napríklad: pozorovanie vyučovania, rozhovory, dotazníky alebo prieskumy, analýza dokumentov, digitálne alebo softvérové nástroje na zaznamenávanie dôkazov a zistení, štandardizované hodnotiace nástroje atď.

Používané metódy sa líšia v závislosti od hodnotenia a typu hodnotenia. Tematické hodnotenia môžu zahŕňať rozhovory, sebahodnotenia, prieskumy, analýzy dokumentov a návštevy na mieste, zatiaľ čo hodnotenie výsledkov vzdelávania sa opiera o testy merajúce kompetencie vo vzťahu k národnému kurikulu.

3.3. Aká je typická dĺžka trvania externého hodnotenia kvality jednotlivých škôl?

Trvanie hodnotenia sa líši podľa typu. Dokončenie úplného hodnotenia – od plánovania po zverejnenie – trvá vo FINEEC zvyčajne približne dva alebo tri roky. Samotný zber údajov v školách však môže trvať len toľko, koľko trvá vyplnenie prieskumu. Ak hodnotenie vyžaduje prípravné činnosti v školách, ako je vytvorenie skupín respondentov, vyhľadávanie údajov pre dotazník alebo organizovanie testovacích sedení pre žiakov, táto práca môže trvať od niekoľkých hodín až po niekoľko dní.

3.4. Aký je priemerný počet hodnotení kvality vykonaných za rok a koľko hodnotiteľov (školských inšpektorov) v priemere zamestnávajú?

FINEEC vykonáva svoje hodnotenia podľa štvorročného plánu hodnotenia, ktorý špecifikuje hodnotenia, ktoré sa majú vykonávať každoročne. ([Národný plán hodnotenia vzdelávania 2024–2027](#)) Na hodnotiacej činnosti sa podieľajú všetci zamestnanci a každé hodnotenie vykonáva tím pozostávajúci z približne 2–4 osôb. V súčasnosti zamestnáva FINEEC okolo 40 zamestnancov. Okrem toho je súčasťou každého hodnotenia externý hodnotiaci tím zložený z externých odborníkov.

4. KRITÉRIÁ A INDIKÁTORY HODNOTENIA KVALITY

4.1. Existuje formálny rámec hodnotenia alebo definovaný súbor kritérií, ktoré sa používajú na hodnotenie kvality škôl a vzdelávacích inštitúcií?

Upresnenie: Uvedte názov hodnotiaceho rámca, jeho štruktúru a hlavné oblasti/domény hodnotenia a poskytnite odkaz na oficiálny zdroj (napr. webovú stránku alebo dokument).

Fínsko nemá jednotný národný inšpekčný rámec. Namiesto toho si každé hodnotenie stanovuje vlastné kritériá.

4.2. Aké sú hlavné oblasti alebo sféry hodnotenia kvality škôl?

Vysvetlenie: Napríklad: vedenie a riadenie školy, podmienky na vzdelávanie, procesy výučby a učenia, výsledky žiakov atď.

Tematické hodnotenia FINEEC sa zameriavajú na konkrétne témy a posudzujú kvalitu škôl a všeobecných stredných škôl z hľadiska definovaného pre každé hodnotenie. FINEEC napríklad hodnotil procesy v oblasti učebných osnov v základnom vzdelávaní a všeobecnom strednom vzdelávaní, blaho žiakov, podporu, ktorú žiaci dostávajú, a v súčasnosti je jednou z tém hodnotenia pedagogické vedenie. Hodnotenia výsledkov vzdelávania posudzujú kompetencie žiakov v konkrétnych predmetoch.

4.3. Aké sú kľúčové kritériá používané na hodnotenie kvality škôl?

Vysvetlenie: Napríklad: školský učebný plán, pedagogické vedenie, interné zabezpečenie kvality a hodnotenie, procesy sebahodnotenia školy, personálne obsadenie a ľudské zdroje, priestory a zariadenia, materiálne a technické zdroje atď.

Tieto kritériá sa definujú osobitne pre každé hodnotenie.

4.4. Sú hodnotiace kritériá rozdelené na konkrétne ukazovatele?

Vysvetlenie: Ak áno, uvedte zoznam ukazovateľov (alebo ich popis). Ak máte k dispozícii zoznam kritérií a ukazovateľov, mohli by ste nám ho poslať ako prílohu?

Tieto sú definované osobitne pre každé hodnotenie.

4.5. Aké hodnotiace stupnice alebo metódy klasifikácie používate na hodnotenie kvality?

Vysvetlenie: Napríklad: počet úrovní výkonnosti, deskriptívne alebo numerické stupnice alebo použitie minimálnych štandardov kvality / prahových hodnôt.

Spôsoby prezentácie výsledkov sa líšia v závislosti od typu hodnotenia. Mnohé tematické hodnotenia poskytujú opisné informácie o danej téme, ale zároveň zdôrazňujú rozdiely medzi napríklad školami a poskytovateľmi vzdelávania rôznej veľkosti, geografickými oblasťami, alebo jazykmi výučby. Pri hodnotení výsledkov vzdelávania sa definuje úroveň kompetencií žiakov.

4.6. Ako zabezpečujete objektivnosť a konzistentnosť hodnotenia medzi rôznymi hodnotiteľmi alebo inšpekčnými tímami?

Vysvetlenie: Napríklad prostredníctvom školenia hodnotiteľov, metodických usmernení...

Pracovníci organizácie FINEEC vykonávajú hodnotenia spoločne s hodnotiacimi tímami zloženými z odborníkov v príslušnej oblasti. Členovia hodnotiacich tímov sú oboznámení so svojou úlohou a akékoľvek vzniknuté problémy či otázky sa spoločne prerokúvajú v rámci tímu a s vedúcimi pracovníkmi organizácie FINEEC. Do hodnotiacich tímov sa nevyberajú osoby, ktoré majú akýkoľvek vzťah k danej téme alebo k hodnotenej organizácii.

4.7. Používate informačný systém alebo digitálny nástroj na vykonávanie externých hodnotení kvality škôl (napr. na zaznamenávanie dôkazov, pozorovaní a zistení)?

Zber údajov pre hodnotenia sa vykonáva napríklad prostredníctvom prieskumov, rozhovorov alebo pozorovaní. Na tento účel sa používajú rôzne digitálne systémy. Hodnotenie výsledkov vzdelávania sa vykonáva pomocou vlastného systému FINEEC, Joda.

5. SEBAHODNOTENIE ŠKÔL

5.1. Sú školy vo vašej krajine povinné vykonávať sebahodnotenie školy?

Áno, fínska legislatíva ukladá poskytovateľom vzdelávania povinnosť hodnotiť vzdelávanie, ktoré ponúkajú, a jeho účinnosť, ako aj zúčastňovať sa na externých hodnoteniach svojej činnosti.

5.2. Existuje národný alebo inštitucionálny informačný systém alebo digitálna platforma, ktorú školy používajú na vykonávanie vlastného hodnotenia škôl?

Nie, neexistuje. V oblasti predškolskej výchovy a starostlivosti sa namiesto toho používa systém Valssi vyvinutý organizáciou FINEEC. Valssi je národný systém hodnotenia kvality určený na podporu poskytovateľov v riadení kvality. Ide o univerzálnu digitálnu službu, ktorú možno použiť na zber údajov, vypracovanie hodnotiacich správ špecifických pre jednotlivých poskytovateľov, generovanie súhrnov na úrovni jednotiek a zverejňovanie zákonných výsledkov hodnotenia.

5.3. Ako často sa vykonáva sebahodnotenie škôl?

Zákon nestanovuje žiadnu frekvenciu. Poskytovatelia vzdelávania sami rozhodujú, ako často vykonávajú sebahodnotenie. FINEEC vykonáva svoje hodnotenia podľa štvorročného plánu hodnotenia. Školy a poskytovatelia vzdelávania sa môžu v rámci vlastného riadenia kvality zúčastňovať aj na hodnoteniach alebo štúdiách vykonávaných inými subjektmi, napríklad univerzitami.

5.4. Aké kritériá sa monitorujú počas sebahodnotenia/auto-hodnotenia?

Tieto kritériá sú definované osobitne pre každé hodnotenie.

5.5. Aké metódy sebahodnotenia sa používajú vo vašej krajine?

Školy zvyčajne používajú prieskumy, diskusie o sebareflexii, miestne nástroje na zabezpečenie kvality a modely na úrovni samosprávy. Postupy sa líšia v závislosti od poskytovateľa.

5.6. Ako sa výsledky sebahodnotenia škôl využívajú v rámci procesu externého hodnotenia?

Upresnenie: Napríklad ako podklad pre hodnotenie, ako základ pre zameranie hodnotenia alebo len ako doplnkový zdroj informácií.

Odpovede jednotlivých škôl v rámci sebahodnotenia sa používajú na vytvorenie celkového obrazu fínskeho školstva z hľadiska hodnotenej témy. Výsledky je možné porovnávať napríklad podľa veľkosti školy, umiestnenia alebo jazyka výučby.

5.7. Považujete sebahodnotenie škôl za dôležitý prvok zabezpečenia kvality? Ak áno, prečo?

Sebahodnotenie je vo Fínsku už dlho etablovanou súčasťou zabezpečovania kvality. Základnou myšlienkou je, že každý poskytovateľ vzdelávania a každá škola môže sebahodnotenie využiť na reflexiu vlastných činností a identifikáciu oblastí, ktoré je potrebné rozvíjať. Účasťou na hodnoteniach FINEEC získavajú poskytovatelia vzdelávania a školy aj spätnú väzbu o svojich činnostiach a výkonoch v porovnaní s ostatnými. Odporúčania na rozvoj im pomáhajú zlepšovať svoje fungovanie a zamerať sa na oblasti, ktoré boli prostredníctvom sebahodnotenia identifikované ako oblasti, ktoré je potrebné rozvíjať.

6. VÝSTUPY, NÁSLEDNÉ OPATRENIA A TRANSPARENTNOSŤ

6.1. Aké sú hlavné výstupy externého hodnotenia kvality školy?

Vysvetlenie: Napríklad: hodnotiaci alebo inšpekčná správa, celkové posudky alebo hodnotenia, odporúčania, požadované opatrenia na zlepšenie alebo plány na zlepšenie školy.

FINEEC zverejňuje kľúčové výsledky každého hodnotenia v správe, ktorá obsahuje odporúčania na zlepšenie týkajúce sa hodnotenej témy. Okrem správy sa vydávajú rôzne súhrny, články a iné publikácie. Každý zúčastnený poskytovateľ vzdelávania a škola dostáva aj svoje vlastné výsledky v porovnaní s celonárodným priemerom.

6.2. Aké kroky nasledujú po zistení nedostatkov v kvalite vzdelávania na konkrétnej škole?

Vysvetlenie: Napríklad: požiadavka, aby škola prijala nápravné alebo zlepšovacie opatrenia, následné inšpekcie alebo hodnotenia, alebo podporné mechanizmy poskytované štátom, miestnymi orgánmi alebo inšpekčným orgánom.

Každý poskytovateľ vzdelávania a škola sa samostatne rozhodujú, ako využijú informácie získané od FINEEC. Môžu si napláňovať vlastné rozvojové opatrenia a harmonogramy. FINEEC samostatne nemonitoruje, či školy dodržiavajú odporúčania na zlepšenie.

6.3. Zverejňujete správy z jednotlivých hodnotení kvality alebo vypracúvate súhrnné výročné správy o hodnotení kvality škôl vo vašej krajine? Ak áno, mohli by ste prosím poskytnúť odkaz alebo iné dostupné zdroje?

FINEEC zverejňuje správu o každom hodnotení. Výsledky jednotlivých škôl sa nezverejňujú. Všetky hodnotiace správy FINEEC sú k dispozícii na našej webovej stránke: <https://www.karvi.fi/fi/julkaisut>

6.4. Porovnávajú sa školy navzájom na základe výsledkov externého hodnotenia? Ak áno, sú tieto porovnania verejne dostupné?

Upresnenie: Ak sú takéto porovnania verejné, uvítali by sme, keby ste nám poskytli odkaz alebo referenciu.

Školy sa navzájom neporovnávajú.

Príloha č. 3 Národné základné učebné osnovy pre primárne a nižšie stredné (základné) vzdelávanie¹

Národné základné učebné osnovy pre základné a nižšie stredné školy poskytujú jednotný základ pre miestne učebné osnovy, čím posilňujú rovnosť vo vzdelávaní v celej krajine. Učebné osnovy každej obce a školy podrobnejšie riadia vyučovanie a školskú prácu a zohľadňujú miestne potreby a perspektívy. Cieľom je, aby učebné osnovy slúžili ako aktívna a flexibilná podpora výučby a školských aktivít.

Národné základné učebné osnovy pozostávajú prevažne z cieľov a obsahu opísaných pre rôzne predmety, ktoré súvisia s opisom politik týkajúcich sa základných hodnôt, koncepcie učenia a školskej kultúry. **Účelom učebných osnov je zlepšiť kvalitu vzdelávacieho procesu a zlepšiť výsledky učenia.**

Reforma učebných osnov z roku 2016 mala zabezpečiť, aby vedomosti a zručnosti fínskych detí a mládeže zostali v budúcnosti silné, a to na národnej aj medzinárodnej úrovni. Okrem toho boli definované pedagogické usmernenia, ktoré majú školám pomôcť rozvíjať ich pracovné metódy s cieľom zvýšiť záujem žiakov o učenie a motiváciu k učeniu.

Medzi kľúčové ciele reformy patrí zvýšenie participácie žiakov, zvýšenie zmysluplnosti učenia a umožnenie každému žiakovi cítiť sa úspešne. Deti a mladí ľudia sú povzbudzovaní k väčšej zodpovednosti za svoje školské úlohy a dostávajú väčšiu podporu pri štúdiu. Žiaci si stanovujú ciele, riešia problémy a hodnotia svoje učenie na základe stanovených cieľov. Základ učenia tvoria skúsenosti, pocity, oblasti záujmu a interakcia žiakov s ostatnými. Úlohou učiteľa je vzdelávať a viesť žiakov k tomu, aby sa stali celoživotnými študentmi, pričom zohľadňuje individuálne prístupy k učeniu každého žiaka.

Národné základné učebné osnovy sú stále založené na predmetoch špecifikovaných v zákone o základnom vzdelávaní pre všetky ročníky. Predmety študované v základnom vzdelávaní sú

- materinský jazyk a literatúra
- druhý štátny jazyk
- cudzie jazyky
- matematika
- environmentálne štúdium
- biológia
- geografia
- fyzika
- chémia
- zdravotná výchova
- náboženstvo
- etika
- história
- spoločenské štúdium
- hudba
- výtvarné umenie
- remeslá
- telesná výchova
- domáca ekonomika
- poradenstvo v oblasti výchovy a vzdelávania.

¹Finish National Agency for education. National core curriculum for primary and lower secondary (basic) education. Dostupné na: <https://www.oph.fi/en/education-and-qualifications/national-core-curriculum-primary-and-lower-secondary-basic-education>

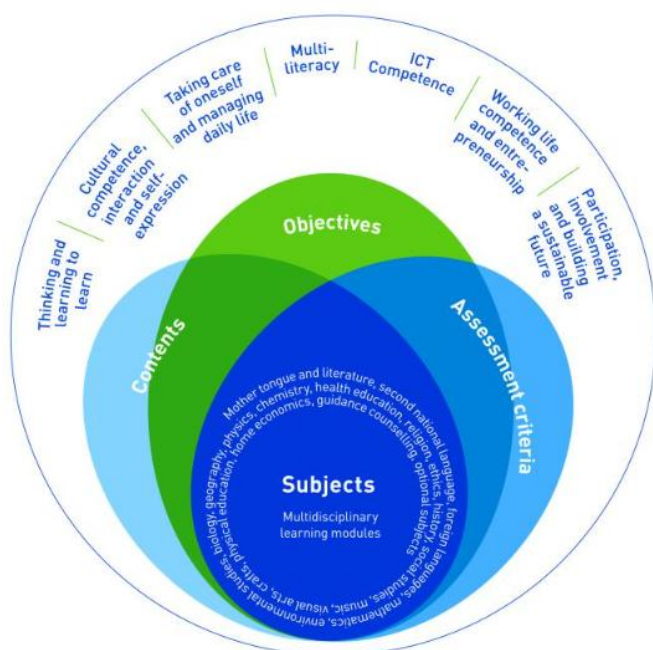
Ciele a obsah predmetov boli aktualizované tak, aby odrážali dnešnú spoločnosť, ako aj vedomosti a zručnosti potrebné v budúcnosti. Predmety sa vyučujú a študujú na základe počtu hodín uvedených v rozložení vyučovacích hodín a cieľov stanovených v učebných osnovách vo všetkých ročníkoch. Každý predmet sa hodnotí každý školský rok.

Prierezové kompetencie ako súčasť každého predmetu

Základné učebné osnovy kladú dôraz na prierezové kompetencie vo výučbe. Meniaca sa spoločnosť si vyžaduje stále viac prierezových zručností a kompetencií. Preto je dôležité, aby každý predmet podporoval prierezové kompetencie.

Ciele stanovené pre prierezové kompetencie zahŕňajú

- myslenie a učenie sa učiť
- kultúrna kompetencia, interakcia a sebayjadrenie
- starostlivosť o seba a zvládanie každodenného života
- viacjazyčnosť
- IKT kompetencia
- kompetencie v pracovnom živote a podnikanie
- účasť, zapojenie a budovanie udržateľnej budúcnosti

Usmernenia pre rozvoj školskej kultúry sú uvedené v národných základných učebných osnovách. Ich cieľom je vybudovať školskú kultúru, ktorá podporuje učenie, interakciu, účasť, blahobyt a udržateľný spôsob života. **Princípy, ktorými sa riadi rozvoj školskej kultúry, zdôrazňujú školu ako vzdelávaciu komunitu.** Okrem toho je cieľom zabezpečiť blahobyt a bezpečnosť každého žiaka.

Školy musia poskytovať príležitosti na experimentovanie, objavovanie, aktívne učenie, fyzickú aktivitu a hru. Kultúrna rozmanitosť a jazykové povedomie sú tiež kľúčovými princípmi, ktorými sa riadi rozvoj školskej kultúry. Používanie rôznych jazykov v každodennom živote školy sa považuje za prirodzené a oceňované.

Každý školský rok musí mať každá škola aspoň jednu jasne definovanú tému, projekt alebo kurz, ktorý kombinuje obsah rôznych predmetov a zaoberá sa vybranou témou z pohľadu viacerých predmetov. Tieto

sa nazývajú multidisciplinárne vzdelávacie moduly. Školy plánujú a implementujú multidisciplinárne vzdelávacie moduly a témy a trvanie sa môžu líšiť v závislosti od miestnych potrieb a záujmov. Žiaci sa podieľajú na plánovaní modulov. Hodnotenie učenia sa vychádza z cieľov rôznych predmetov.

Rozmanitosť v hodnotení žiakov

Základné učebné osnovy kladú dôraz na rozmanitosť metód hodnotenia, ako aj na hodnotenie, ktoré usmerňuje a podporuje učenie. Informácie o študijnom pokroku každého žiaka musia byť poskytované žiakovi a jeho zákonným zástupcom dostatočne často. Spätná väzba sa poskytuje aj inými spôsobmi ako prostredníctvom správ alebo certifikátov.

Na konci každého školského roka dostanú žiaci vysvedčenie o absolvovaní školského roka, ktoré uvádza číselnú známku za každý predmet, ktorá ukazuje, ako dobre žiak dosiahol ciele stanovené na daný školský rok. Pre zabezpečenie spravodlivého hodnotenia boli v každom predmete pre 6. a 9. ročník definované národné hodnotiace kritériá pre číselné známky päť, sedem, osem („dobrý“) a deväť.